

INFORMATOR DLA OSÓB PRZEŻYWAJĄCYCH KRYZYS

Kryzys to stan nierównowagi wewnętrznej, wywołany przez krytyczne, trudne wydarzenie bądź sytuacje życiowe, wymagający istotnych zmian i rozstrzygnięć. Kryzys może się wiązać z gwałtowną, nieprzewidywalną zmianą w środowisku społecznym, ekonomicznym i politycznym, powodującą napięcie i niezrozumienie. Może być odczuwany dla całych społeczności, może być bardzo subiektywny i dotyczyć tylko pojedynczych osób. Osoba dotknięta kryzysem nie jest w stanie pokonać przeszkody. Zwykle czuje się osamotniona w walce z problemem, czuje, że wyczerpała swoje możliwości do poradzenia sobie z trudnościami i wyzwaniem, ma poczucie, że dotychczas stosowane rozwiązania zawiodły. Towarzyszące temu uczucia to: zniechęcenie, utrata wiary we własne siły i możliwości, przekonanie, że utraciło się kontrolę nad swoim życiem, a nawet w sens życia.

Sytuacje kryzysowe mogą bardzo silnie zaburzyć równowagę psychiczną, powodować duże napięcie psychiczne i negatywne stany emocjonalne, a przez to niekorzystnie wpłynąć na całość funkcjonowania człowieka, doprowadzić do załamania dotychczasowego prawidłowego stylu życia, rozwoju i aktywności w różnych sferach, a w dalszej perspektywie mogą też spowodować utratę chęci do życia. Objawy te mogą pojawić się niezależnie od wieku, wykształcenia i statusu społecznego przeżywającej je osoby.

Przykładami takich sytuacji może być: przemoc domowa, utrata pracy, domu, środków do życia, poważne choroby, inwalidztwo, śmierć bliskiej osoby, katastrofy komunikacyjne, napad, gwałt, zdrada, akty terroru, klęski żywiołowe, wojny.

Gdy samodzielne przezwyciężenie pojawiającego się kryzysu jest niemożliwe, stosowana jest specjalistyczna pomoc – **interwencja kryzysowa** czyli działania zmierzające do odzyskania przez osobę doświadczającą kryzysu nowych zdolności do samodzielnego rozwiązania problemu, środków potrzebnych do jego rozwiązania.

W powrocie do pełnego, normalnego funkcjonowania pomocne jest wsparcie specjalistyczne oraz czas, aby przepracować trudne zdarzenie, na nowo odzyskać poczucie kontroli nad sytuacją i swoimi emocjami, zyskać siłę, aby znów podjąć aktywność i cieszyć się życiem. Osoby, które wychodzą z kryzysu często są silniejsze psychicznie, bardziej pewne siebie, czerpią z życia tyle, ile mogą. Dlatego nie wahaj się i gdy tego potrzebujesz szukaj wsparcia.

Interwencja kryzysowa najczęściej jest oddziaływaniem interdyscyplinarnym (systemowym). Obejmuje różne formy pomocy:

1. **Psychologicznej** - krótkoterminowej potrzebnej w czasie pierwszego okresu po zdarzeniu, gdy osoba może przeżywać szok, lub dłuższej psychoterapii trwającej do czasu odzyskania równowagi psychicznej. Psycholog pomaga złagodzić negatywne emocje, zmotywować do działania, informuje o różnych możliwościach.

2. **Medycznej** - w razie potrzeby zapewnienia oceny stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, leczenia farmakologicznego / szpitalnego.
3. **Socjalnej** - niezbędnej w przypadku konieczności wsparcia finansowego (zasiłki), mieszkaniowego (hostele, ośrodki, mieszkania komunalne) lub materialnego (pomoc rzeczowa, paczki żywnościowe).
4. **Prawnej** - porady dla osób, które zamierzają ubiegać się o odszkodowanie, alimenty, rozwód, osób doświadczających różnych form przemocy domowej itp.

W żadnej sytuacji nie należy tracić nadziei i szans na jej poprawę. Polecamy następujące formy pomocy:

1. Rozmowę z osobą bliską, która pomoże nam w pierwszych chwilach kryzysu.

2. Skontaktowanie się z osobą zaufaną ze szkoły (w razie potrzeby prosimy skontaktować się przez wiadomości w Librusie i zostawić swój numer telefonu lub kontakt z naszą rejonową Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną nr 7, pod numerem telefonu: **500 098 928 (czynny w godz. 9.00 - 19.00)** – tu możecie liczyć na wsparcie i rozmowę z psychologiem lub specjalistą d.s. interwencji kryzysowej.

W sytuacji gdy jest zagrożone życie Twoje, kogoś z Twojej rodziny, bliskich, znajomych lub zupełnie obcej osoby zadzwoń pod numer 112 - otrzymasz wsparcie medyczne i/lub pomoc Policji.

Pomoc w specjalistycznych instytucjach zajmujących się pomocą ludziom w kryzysie:

- woik.waw.pl, tel./fax 22 855 44 32 - Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej- niesie pomoc osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej lub społecznej wywołanej kryzysem, związanym z przemocą w rodzinie. W ofercie znajdziecie szeroko rozumianą pomoc psychologiczną, psychoterapeutyczną, prawną, psychiatryczną dla osób dorosłych doznających przemocy w rodzinie i osób stosujących przemoc. Prowadzone są oddziaływania terapeutyczne indywidualne oraz grupowe krótko- i długoterminowe.

- oik.org.pl - **Ośrodki Interwencji Kryzysowej w Polsce**. Mapa lokalizacji Ośrodków Interwencji Kryzysowej, w których można uzyskać bezpłatnie szybką pomoc psychologiczną, prawną, socjalną, w przypadku przemocy, bezdomności i innych sytuacji kryzysowych. Udzielana pomoc jest pomocą doraźną w sytuacjach nagłych, gdy nie mamy czasu na czekanie w kolejce w innych instytucjach do psychologa, prawnika lub gdy potrzebny jest nocleg dla osoby bezdomnej lub doświadczającej przemocy. Jest to pomoc doraźna. Każdy z OIK-ów dysponuje innym zakresem pomocy i gronem specjalistów. Różne mogą być godziny pracy. **UWAGA:** Uzyskana pomoc doraźna nie powinna zastępować pomocy w innych instytucjach (np. Poradni Zdrowia Psychicznego), gdzie pomoc jest kompleksowa i jest na nią więcej czasu. W OIK-ach można uzyskać informację gdzie zgłosić się po pomoc, która pomoże wyjść z kryzysu.
- pomocy.waw.pl - opsmokotow.pl - Ośrodki Pomocy Społecznej - działają w każdej dzielnicy Warszawy, a także w całej Polsce. Wspierają osoby i rodziny w trudnych sytuacjach życiowych. Zakres działań pomocy społecznej może być bardzo duży, od doraźnej pomocy np. finansowej, prawnej czy lekarskiej, po zapewnienie egzystencji osobom, które nie są w stanie zapewnić jej sobie sami, np. w domach pomocy społecznej osobom starszym, bezdomnym, przewlekle chorym, niesprawnym intelektualnie czy fizycznie. Prowadzą schroniska, noclegownie, jadłodajnie, ośrodki pomocy. Współpracują z różnymi organizacjami społecznymi, Kościołem Katolickim oraz innymi kościołami i związkami wyznaniowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, pracodawcami a także osobami fizycznymi i prawnymi.
- **800 70 2222 Centrum Wsparcia:**
Bezpłatny telefon dla osób w kryzysie czynny 24h / dobę 7 dni w tygodniu (także w święta). Udziela porad dla dzieci, młodzieży i osobom dorosłym. Możliwy jest także kontakt przez stronę internetową www.linia wsparcia.pl, na której, poza psychologami dyżurującymi pod telefonem wsparcia, umieszczono informację o dyżurach specjalistów: psychiatry, prawnika, pracownika socjalnego. Można też porozmawiać przez **czat** internetowy, wysłać wiadomość **mailowo** oraz znaleźć informacje o instytucjach pomocowych. Wiadomość e-mail można wysłać przez formularz kontaktowy dostępny na stronie lub na adres e-mail: porady@linia wsparcia.pl.
- **116 111 bezpłatny kryzysowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży.**
 Można dzwonić codziennie, w godzinach **12:00 - 02:00** (do 2-giej w nocy dnia następnego). Ze strony www.116111.pl można też (po zalogowaniu) wysłać e-mail do specjalisty, przekazać swój problem. Kontaktować mogą się też osoby niepokojące się o swoich bliskich, przyjaciół, znajomych, rodzice, nauczyciele, pedagodzy.
- **116 123 bezpłatny kryzysowy telefon zaufania dla dorosłych**
 Można dzwonić codziennie, w godzinach **14:00 - 22:00** (od poniedziałku do niedzieli, z wyjątkiem dni świątecznych). Telefon dostępny jest dla osób, które z różnych powodów nie mają możliwości bezpośredniego kontaktu

z psychologiem, udziela pomocy osobom doświadczającym kryzysu emocjonalnego, samotnym, cierpiącym z powodu depresji, bezsenności, chronicznego stresu oraz bliskim osób w kryzysie.

- www.psychologia.edu.pl - strona instytucji, która prowadzi powyższy telefon zaufania. Na stronie jest **czytelnia**, w której znajdziesz artykuły popularnonaukowe poświęcone problematyce uzależnień, przemocy, psychologii zdrowia, profilaktyki, psychoterapii, psychoedukacji.
- **800 12 12 12** **bezpłatny telefon zaufania dla dzieci i młodzieży Rzecznika Praw Dziecka**. Można dzwonić: od **poniedziałku** do **piątku** w godzinach **8:15 - 20:00**. Pod numer Dziecięcego Telefonu Zaufania mogą również dzwonić osoby dorosłe, by zgłosić problemy dzieci. Strona www.brpd.gov.pl
- **800 108 108** **Fundacja "Nagle Sami"** bezpłatny telefon wsparcia dla osób po stracie bliskich (będących w żałobie). Można dzwonić: od poniedziałku do piątku, w godzinach **14:00 - 20:00** Linia adresowana jest do wszystkich osób w żałobie, które potrzebują pomocy. Dzwoniący mogą anonimowo porozmawiać o swojej sytuacji, otrzymać wsparcie czy zasięgnąć porady. Dyżury w Telefonie Wsparcia pełnią psychologowie i przeszkoleni studenci ostatnich lat psychologii. www.naglesami.org.pl
- **Niebieska Linia - 800 120 002** - Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Jeśli jesteś świadkiem lub doświadczasz przemocy fizycznej, psychicznej lub innej w rodzinie, szkole, pracy lub Twoim otoczeniu, możesz anonimowo uzyskać informację gdzie szukać pomocy, jak rozwiązać problem, porozmawiać ze specjalistą - psychologiem lub prawnikiem. **Bezpłatna** linia jest czynna **24h/dobę**.
E-mail: pogotowie@niebieskalinia.pl
- **TELEFONY ZAUFANIA** (współpracujące z Polskim Towarzystwem Pomocy Telefonicznej). Jeśli potrzebujesz anonimowej rozmowy na dowolny temat, możesz zadzwonić na jeden z podanych na stronie www.telefonzaufania.org.pl - Pod podanymi w linku telefonami dyżurują wolontariusze. Zadzwonić można na dowolny z podanych numerów bez względu na miejsce zamieszkania.
- StopDepresji.pl - Coraz więcej osób choruje na depresję - sprawdź czy nie masz objawów. Depresja to choroba, którą leczy się farmakologicznie, zalecana też jest psychoterapia. Często depresja powoduje niechęć do leczenia, wynika to z jej objawów: bezsilności i utraty wiary w możliwość poprawy. Nieleczona depresja zabiera nam siły do normalnego funkcjonowania, może powodować myśli samobójcze.
- przyjaciele.org - internetowe forum wsparcia "razem przeciw samobójstwom" - nie jesteś sam(a), podyskutuj z innymi, którzy być może mają podobne problemy jak Ty, na stronie jest też czytelnia oraz gdzie szukać pomocy psychologicznej.
- monar.pl - Organizacja pozarządowa, która od 30 lat pomaga bezdomnym, samotnym, chorym, uzależnionym, zakażonym wirusem HIV oraz wykluczonym

społecznie, w tym więźniom. Monar prowadzi zarówno ośrodki stacjonarne jak i pobytu dziennego oraz noclegownie, szpital, poradnie i punkty konsultacyjne.